

OECD Publishing.
https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2022/09/finland-s-right-to-learn-programme_58de2f6c/65eff23e-en.pdf

Bunar, N. (2017). *Migration and education in Sweden: Integration of migrants in the Swedish school education and higher education systems* (NESET II ad hoc question No. 3/2017). Publications Office of the European Union. <https://nesetweb.eu/wp-content/uploads/2019/06/Migration-and-Education-in-Sweden.pdf>

Voronina-Pryhodii, D. (2023). Particularities of psychological and pedagogical training of vocational educational institutions teachers in Germany. *Professional Pedagogics*, 2(27), 175–182. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.27.175-182>

Korbek, G., & Wolf, J. (2020). Teaching perspectives on CLIL in different educational contexts: Italy, Spain and Turkey. *The European Proceedings of Social and Behavioural Sciences*, 83, 207–215. <https://doi.org/10.15405/epiceepsy.20111.23>

Локшина, О. (2024). Європейський освітній простір як інтеграційна перспектива української освіти. *Український Педагогічний журнал*, (2), 6–19. <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2024-2-6-19>

— 90 —

УДК 377:37.014.5

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ В РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: ЄВРОПЕЙСЬКІ ГРАНТИ

*Іванна Санкевич,
Викладачка ДНЗ «Полонський
агропромисловий центр професійної освіти»,
e-mail: ivanna.sankevuch@gmail.com*

Анотація. У статті розглядається питання міжнародної співпраці в розвитку професійної освіти України через залучення європейських грантових програм. Проаналізовано можливості, які надають європейські фонди та організації для модернізації професійно-

технічної освіти в Україні. Особлива увага приділяється таким програмам, як Erasmus+, Horizon Europe, а також іншим ініціативам, що сприяють підвищенню якості освіти, впровадженню інноваційних методик і розвитку міжнародного партнерства. У статті висвітлено роль міжнародного фінансування у вдосконаленні навчальних програм, підготовці педагогічних кадрів і створенні сучасної освітньої інфраструктури.

Ключові слова: міжнародна співпраця, професійна освіта, європейські гранти, Erasmus+, Horizon Europe, модернізація освіти, наукова спільнота, дуальна освіта, освітні реформи, конкурентноспроможність.

INTERNATIONAL COOPERATION IN THE DEVELOPMENT OF VOCATIONAL EDUCATION IN UKRAINE: EUROPEAN GRANTS

Ivanna Sankevich,

Teacher DZ «Polonsk Agro-industrial Center of Professional Education»

Abstract. The article examines the issue of international cooperation in the development of vocational education in Ukraine through the involvement of European grant programs. The opportunities provided by European funds and organizations for the modernization of vocational education in Ukraine are analyzed. Special attention is given to programs such as Erasmus+, Horizon Europe, and other initiatives aimed at improving the quality of education, implementing innovative methodologies, and fostering international partnerships. The article highlights the role of international funding in improving curricula, training teaching staff, and developing modern educational infrastructure.

Keywords: international cooperation, vocational education, European grants, Erasmus+, Horizon Europe, education modernization. scientific community, dual education, educational reforms, competitiveness.

Стрімкий розвиток глобалізаційних та інтеграційних процесів породжує нові виклики в усіх сферах життєдіяльності суспільства і передусім – в освітній. Гостро постають питання про взаємозв'язок освітніх систем, що розвиваються на різних континентах, їх багато вимірність та порівнянність, а також забезпечення взаємного визнання

їх продукту. Зрозуміло, що цим освітянським продуктом є конкретна людина, підготовлена до активної високопрофесійної діяльності в різних галузях промислового, сільськогосподарського виробництва, сфери послуг тощо. Мова йде про головне – людський капітал, від духовних, морально-етичних і професійних якостей якого залежить майбутнє кожної держави.

Вища освіта в Україні впродовж останнього десятиліття знаходиться у стані безперервного вдосконалення і модернізації. Рушійними силами процесів, що відбуваються у вищих навчальних закладах, є їх прагнення до оновлення та прагнення увійти до загальноєвропейського освітнього простору.

Інновації в освіті визначаються перш за все здатністю гнучкого реагування на змінне оточення. Суспільство вимагає фахівця, який здатний гнучко перебудовувати зміст і форми діяльності залежно від вимог ринку праці. Міжнародна діяльність є невід’ємною частиною діяльністю в освітніх реформах. На сьогоднішній день етап суспільного прогресу повернувся до інтересів, інтелекту, людського розуму. Визначивши інтелект як стратегічний ресурс розвитку, європейська цивілізація першочергово увагу приділяє освіті й науці». Дійсно, європейська освіта характеризується відкритістю і прозорістю, яка налаштована на більш широкі міжнародні контакти і досягла у цьому серйозних успіхів. Таким же шляхом повинна розвиватися освіта і в Україні, що вимагає поглиблення співробітництва українських закладів освіти. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти є важливою нормою співдружності освітян, оскільки реально сприяє підвищенню мобільності викладачів і студентів, самостійності студентів, рівня їх самоорганізації. Обмін викладачами і студентами виступає своєрідним каталізатором процесів модернізації і реформування української системи освіти, забезпечує її органічне входження в міжнародний освітній простір (Антонюк, 2013а). Отже, необхідно формувати особистість, здатну до сприйняття і створення змін, налаштовану на сприйняття зміни як природної норми. Однією з найважливіших є безпосередня співпраця України та зарубіжних країн, яка має різні форми, ступені взаємодії та спирається на давні традиції.

У Законі України «Про вищу освіту» міжнародна співпраця розглядається як інструмент державної політики, що забезпечує впровадження в українській освітній системі європейських норм і стандартів. Держава сприяє міжнародному співробітництву в галузі вищої освіти і здійснює заходи щодо розвитку та зміцнення

взаємовигідного міжнародного співробітництва у галузі вищої освіти в рамках двосторонніх і багатосторонніх міжнародних договорів і угод та створює умови для міжнародного співробітництва вищих навчальних закладів усіх форм власності. Починаючи з 1995 р. Україна активно співпрацює з науково-освітніми структурами, представництвами ООН, ЮНЕСКО, Ради Європи, Європейського Союзу та міжнародними освітніми асоціаціями (Європейська Комісія, 2018).

Перелічимо основні європейські програми та ініціативи у сфері освіти і навчання, що мають міжнародний вимір: «Темпус», «Еразмус Мундус», «Жан Моне», «Молодь у дії», «Horizon Europe» – програма наукових досліджень та інновацій, що сприяє розвитку освітніх технологій та інтеграції цифрових рішень у професійну підготовку. Європейський фонд регіонального розвитку (ERDF) – фінансує інфраструктурні проєкти, зокрема, модернізацію навчальних закладів та оснащення їх сучасним обладнанням.

Європейський соціальний фонд (ESF) – спрямований на підвищення зайнятості, розвиток навичок та професійне навчання та ін.

Європейські гранти відіграють ключову роль у модернізації освітнього процесу, особливо для країн, що прагнуть інтегруватися у світовий освітній простір (Радкевич et al., 2023). Для України ця тема є особливо актуальною в умовах реформування системи освіти та інтеграції в Європейський Союз. Вони надають можливість закладам освіти оновлювати матеріально-технічну базу, створювати сучасні лабораторії, бібліотеки та цифрові платформи для навчання. Завдяки фінансуванню європейських фондів українські університети та школи можуть впроваджувати новітні педагогічні методики, такі як інтерактивне та дистанційне навчання, STEM-освіта та цифрові технології в навчальному процесі. Програми обміну, такі як Erasmus+, дозволяють студентам і викладачам отримувати досвід навчання та викладання в європейських університетах, що сприяє підвищенню якості освіти в Україні. Програма «Еразмус+» базується на досягненнях більше ніж 25 років діяльності європейських програм у сфері освіти, професійної підготовки та молоді, що охоплює як внутрішньо європейське, так і міжнародне співробітництво. Програма Еразмус+ є результатом інтеграції таких європейських програм, які були реалізовані Комісією в період 2007–2013 рр.: «Навчання впродовж життя», «Молодь у дії», «Еразмус Мундус», Tempus, Alfa, Edulink, програми співпраці з промислово розвиненими країнами у сфері вищої

освіти та ін. Програма «Еразмус+» спрямована на вихід за межі цих програм шляхом взаємодії та взаємозбагачення у різних сферах освіти, підготовки і молоді, усуваючи штучні кордони між різними напрямками діяльності та форматами проєктів через упровадження нових ідей, залучення нових учасників зі світу праці й громадянського суспільства та стимулювання нових форм співробітництва (Європейський Парламент і Рада ЄС, 2013). Європейські гранти підтримують навчальні тренінги, семінари та стажування для педагогів, що дає змогу впроваджувати сучасні підходи до викладання та адміністрування освітніх установ. Українські вчені отримують доступ до фінансування дослідницьких проєктів, що сприяє розвитку науки, інновацій та інтеграції української освіти у світову наукову спільноту.

На сьогоднішній день, це надзвичайно важливо та актуально для України

Євроінтеграційний курс України передбачає гармонізацію освітніх стандартів із європейськими, що робить питання фінансування освітніх реформ критично важливим.

Військові виклики та необхідність відновлення освітньої інфраструктури вимагають додаткових ресурсів для модернізації освітніх закладів, адаптації навчальних програм до нових реалій та підтримки студентів і викладачів.

Конкурентоспроможність українських фахівців на міжнародному ринку праці значно зростає завдяки міжнародним освітнім проєктам і програмам, що фінансуються європейськими фондами (Radkevych et al., 2023).

Європейські гранти відіграють ключову роль у розвитку професійної освіти України, сприяючи її модернізації та інтеграції в міжнародну освітню спільноту. Залучення міжнародних партнерів, розвиток навичок написання грантових заявок та покращення якості освіти відкривають нові можливості для студентів та викладачів, формуючи конкурентоспроможну освітню систему в Україні.

Міжнародна співпраця у професійній освіті необхідна для модернізації освітньої системи, підвищення якості підготовки фахівців та інтеграції України у світовий освітній простір. Завдяки обміну досвідом, впровадженню сучасних методик навчання, адаптації європейських стандартів та залученню інвестицій, українські навчальні заклади можуть готувати конкурентоспроможних спеціалістів, які відповідають вимогам ринку праці.

Співпраця із зарубіжними партнерами сприяє розвитку дуальної освіти, підвищенню кваліфікації викладачів, оновленню матеріально-

технічної бази та створенню умов для професійного зростання студентів. Таким чином, міжнародна співпраця є ключовим чинником розвитку професійної освіти та підготовки висококваліфікованих кадрів для економіки України.

Список посилань

Андрущенко, В. П. (2011). Основні характеристики Європейської університетської освіти та можливості їх реалізації в системі освіти України. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, (26), 3–15.

Антонюк, Т. (2013a). Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як важливий фактор конкурентоспроможності української освітньої системи. *Наукові записки. Серія «Історичні науки»*, 149–155.

Антонюк, Т. (2013b). Співпраця українських ВНЗ із зарубіжними в умовах реформування національної системи освіти. *Українознавчий альманах*, (11), 235–236.

Європейська Комісія. (2018). *Erasmus+: Керівництво до програми (Programme Guide). Version 1 (2019): 24/10/2018.* <https://mon.gov.ua/ua/tag/erasmus+>

Європейський Парламент і Рада ЄС. (2013). *Регламент (ЄС) № 1288/2013 про встановлення «Erasmus+»: програма Союзу для освіти, підготовки, молоді та спорту.* <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0050:0073:EN:PDF>

Сало, А. В. (2015). Сучасний стан вищої освіти в Україні. *Бізнес Інформ*, (7), 54–61.

Радкевич, В. О., Попова, В. В., Джурило, А. П., & Вороніна-Пригодій, Д. А. (2023). *Зарубіжний досвід розвитку публічно-приватного партнерства у сфері професійної освіти і навчання: практичний посібник.* Інститут професійної освіти НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739931>

Філіпов, В. К. (2018). Вплив глобалізаційних процесів на соціальний інститут освіти. У *Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: Збірник матеріалів Всеукраїнського круглого столу (м. Київ, 17 квітня 2018 р.)* (с. 323–328). КНУБА.

Radkevych, V., Pryhodi, M., Kruchek, V., Voronina-Pryhodi, D., & Kravets, S. (2023). Standardisation of vocational teacher training in Ukraine. *Professional Pedagogics*, 1(26), 94–102. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.26.94-102>